

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Bilaga 1

Årlig tillsynsrapport för tvätterier

Perioden januari 2012 till september 2012

En rapport från Miljöförvaltningen i Stockholms
stad

Ulrika Iversen

INNEHÅLL

1	Beskrivning av branschen	5
2	Miljöarbetet inom branschen	6
2.1	Kemtvättar	6
2.2	Matt- och vittvättar	7
2.3	Indikator för tillståndet i branschen.....	8
3	Sammanställning tillsynsarbete	9
3.1	Kemtvättar	9
3.2	Vit- och mattvättar.....	10

1 BESKRIVNING AV BRANSCHEN

Branschen omfattar kemtvättar, mattvättar och vittvättar.

Kemtvättar är tvättinrättningar där perkloretylen eller andra organiska lösningsmedel förbrukas. Anmälningssplikt, enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, gäller för kemtvätt:

C 39.30 Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 1 kilogram i kemtvätt.

Det finns 45 anmälningsspliktiga tvätterier i Stockholm. Det är ofta små, konjunktur känsliga verksamheter som har ett stort behov av myndighetens stöd och rådgivning. Branschen har en hög frekvens av ägarbyten - antalet kemtvättar är dock relativt konstant. Kemtvättarnas negativa påverkan på miljön ligger främst i användningen av perkloretylen, som är ett flyktigt organiskt ämne (VOC) och är giftigt för miljön. Tillsynen bidrar till att minska risken för spridning av perkloretylen i miljön via luftutsläpp och avfall genom att brister i hanteringen identifieras och åtgärdas. De flesta kemtvättar tvättar även vittvätt i mindre omfattning. Tillsynen finansieras av fasta tillsynsavgifter.

Mattvätt och vittvätt (restaurang/hotelltvätt) är inte anmälningsspliktigt. Miljöpåverkan utgörs främst av en stor energi-, kemikalie- och vattenförbrukning. Det finns elva anläggningar i staden som tvättar 100 kg/dygn eller mer. Tillsynen finansieras genom fasta tillsynsavgifter för de företag som tvättar mer än 1000 kg/dygn och timavgifter för de som tvättar 100-1000 kg/dygn.

2 MILJÖARBETET INOM BRANSCHEN

2.1 Kemtvättar

Tillsynen på kemtvättar är främst inriktad på förebyggande åtgärder och sker genom kontroll av kemikalie- och avfallshanteringen samt verksamhetsutövarnas egenkontroll. Genom de årliga rapporterna har vi kontroll över användningen av perkloretylen och efterlevnaden av de föreskrifter som gäller för utsläpp av flyktiga organiska ämnen (VOC). Vi får också in uppgifter om mängden farligt avfall.

Verksamheterna besöks vart tredje år samt vid nyanmälningar av verksamheter respektive klagomål.

Stockholms kemtvättar har ur ett nationellt perspektiv en modern maskinpark med låga utsläpp. Detta beror på ett tidigt systematiskt tillsynsarbete gentemot branschen, delvis i samarbete med branschorganisationen. En följd av det arbete som genomförts är att andra miljöförvaltningar och organisationer frekvent efterfrågar information och stöd. Därutöver efterfrågas information av allmänheten, personer som funderar på att starta eller överta kemtvättverksamheter samt fastighetsägare och konsulter som befarar markföroreningar.

Förutom regelbundna besök vart tredje år är företagen förelagda att komma in med en årsrapport under första månaden varje kalenderår. Rapporten innehåller en redovisning av lösningsmedelsförbrukning, beräknad lösningsmedelsförlust per kilo tvätt samt mängd borttransporterat farligt avfall.

2/3-delar av verksamhetsutövarna har skickat in årsrapporten för år 2011 i tid, d.v.s. senast den 31:a januari 2012. 12 verksamheter har efter skriftlig påminnelse inkommit med rapporten senast i mars. Tre anläggningar har inte haft någon verksamhet under 2011. En verksamhetsutövare har inte skickat in årsrapporten och har därför fått ett föreläggande om att inkomma med den. Att 2/3-delar av företagen har skickat in rapporten i tid är en något försämrad siffra jämfört med för årsrapporteringen för år 2010. För att få verksamhetsutövarna att komma in med rapporten för år 2012 i tid kommer en påminnelse att gå ut till verksamhetsutövarna direkt efter trettondagshelgen. Några få verksamheter hade inte redovisat avfallet i rapporten, men har kompletterat med den uppgiften i efterhand.

Beräkningen av lösningsmedelsförlust är ett av de viktigaste verktygen för att kontrollera kemtvätsbranschens påverkan på miljön.

Lösningsmedelsförlusten beräknas genom att multiplicera förbrukningen av lösningsmedel med 100 och sedan dividera med mängden tvättat gods. Mängden tvättat gods räknas fram genom att multiplicera antalet tvättomgångar med trumkapaciteten. En trend med minskande

utsläppsförluster har pågått länge och beror till stora delar på en modernisering av maskinparken och en förbättrad skötsel av densamma. För att motivera fortsatt arbete med att ytterligare minska utsläppsförlusterna skärpte förvaltningen målsättningen från 2 % till mindre än 1,5 % för två år sedan. Målsättningen 2 % kommer från Naturvårdsverkets föreskrift (2001:11) som innehåller bestämmelser för utsläpp till luft. I årsrapporterna för år 2011 redovisar inga verksamheter utsläppsförluster på över 2 %. Sex anläggningar klarade inte målsättningen på mindre än 1,5 %. I årsrapporteringen för år 2010 var det åtta verksamheter som inte klarade den målsättningen. Dessa sex företag har informerats om att utsläppsförlusten bedömts som hög och att åtgärder måste vidtas. Exempel på åtgärder som kan vidtas är maskinservice med byte av gamla packningar, förlängda torktider av tvättat gods samt längre/hårdare urkokning av destillatorslammet. En annan orsak till utsläppsförluster på 1,5 % eller mer kan vara tvätt av mocka och andra material som är svårare att torka ut lösningsmedlen ur.

Vid anmälan av nya verksamheter eller ny verksamhetsutövare inspekteras verksamheten. Verksamhetsutövaren får då skriftliga råd och ett beslut om att komma in med en årsrapport avseende utsläppsförluster av lösningsmedel och borttransport/lagring av farligt avfall. Arbetet med anmälningar timdebiteras.

Ett klagomål på en kemtvätt har handlagts under året. Klagomålet rörde perklorldoft från avloppet hos en granne ovan en kemtvätt. Vid inspektion av kemtvätten så luktade det starkt av perkloretylen i lokalen. Det visade sig att det var fel på ventilationen i lokalen och att kemtvättmaskinen hade ett lagerhaveri. Felen har åtgärdats och ärendet har avslutats.

Under kommande år kommer fokus ligga på att:

- få in rapporterna i tid för att kunna hantera dessa rationellare.
- arbeta vidare för att ingen verksamhet ska ha utsläppsförluster på 1,5 % eller mer.

2.2 Matt- och vittvättar

Inga matt- och vittvättar har inspekterats under år 2012. De som tvättar mer än 100 kg/dygn inspekteras med ett intervall på sex år och kommer närmast att inspekteras år 2017. De fyra största företagen som tvättar mer än 1000 kg/dygn inspekteras med ett intervall på tre år och kommer närmast att inspekteras år 2014.

2.3 Indikator för tillståndet i branschen

Indikator och årsmål

Indikator	Årsmål
Andel kemtvättar där lösningsmedelsförlusterna per kilo tvättgods ligger under 1,5 %	100 %

87 % av verksamheterna uppfyller målet.

3 SAMMANSTÄLLNING TILLSYNSARBETE

3.1 Kemtvättar

Objekt	Årsrapport inkommen		Årsrapport status		Besök	Kommentar
	ja	epm	nej	ua	kåb	
Abrahamsbergs ktv		x		x		N
AG Tvätten		x			x	Ny vu, utsläpp $\geq 1,5$ %
Anton tvätt		x		x		N
Brommaplans ktv	x			x		N
Brödernas snabbtvätt	x				x	N
Christians ktv		x		x		J
City kemtvätt		x		x		N
City Snabbtvätt	x			x		N
Dandy Press	x			x		J
EG tvätten		x		x		N
Eko tvätt i Sthlm	x				x	J
Fruängens snabbkem	x			x		J
Globentvätten	x			x		J
Götgatans snabbkem	x			x		J
Hagsätra ktv	x			x		N
Hötorgstvätten	x				x	J
Karla kem	x				x	N
Kemtvättsgruppen	x			x		J
Kommendörstvätten		x			x	N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Kungsholmens snabbtvätt		x		x		N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Kungstvätten			x			N
Långholms ktv		x		x		J
Martins Gardinservice	x			x		N
Menges Tvätter	x			x		N
Nya Ringens Kem	x			x		N
Oxens skrädderi	x			x		N
Piccolotvätten	x			x		N
Rio kemiska tvätt	x			x		N
Roslagsgatans ktv	x				x	N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Royal ktv		x		x		N
RTA Press & ktv	x				x	N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Rådmans tvätt			x			N Kemtvätten har brunnit
Skarpnäcks kemtvätt	x			x		N
Sofiatvätten	x				x	N Utsläpp $\geq 1,5$ %
Strand ktv			x			N Ingen verksamhet
Svenssons ktv		x		x		J

Årlig tillsynsrapport för tvätterier

Sammanställning tillsynsarbete

Söder snabbkem		x		x		J	
T.G. Wahlströms		x		x		N	
Tvättkompaniet i Sthlm		x		x		J	Ny verksamhetsutövare
Tvättmäster		x		x		J	
Tvätt-Staffan	x					x	N
Tvättstället	x			x			N
Valuta tvättbar			x				N Ingen verksamhet
Vasa kem	x					x	N
Åsens tvätt	x					x	J

epm= efter påminnelse

ua = utan anmärkning

kåb = komplettering/åtgärd behövs

3.2 Vit- och mattvättar

Objekt	Tvättar >1000 kg/dygn	Tvättar 100-1000 kg/dygn
Comforta	x	
Entré & Reklamattan	x	
Stockholms Industritvätt	x	
Torsvikstvätten	x	
AA Tvättgruppen		x
Akallatvätten		x
Herr Entrématta		x
Nordic Sea Hotel		x
Orienttvätt		x
Tvätteriet		x
Ängbytvätten		x